

Forfatter: Winther, Christian

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter

Citation: Winther, Christian: "Poetiske Skrifter", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. XX. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-winterchr01val-shoot-idm139972050072192/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

med Heines »Junge Leiden« i »Buch der Lieder« og kunde ligesom disse have haft Undertitlen »Traumbilder«. Men hos Winther fornemmer man paa en ganske anden Maade end hos Heine Virkeligheden bag Drømmen, ikke blot i det større menneskelige Indhold og i Inderligheden, men ogsaa kunstnerisk i den Maade, hvorpaa Winther lader Drømmen vokse frem af Virkeligheden. Saaledes i Digtet »Natligt Syn«, hvor Synet umærkeligt fødes af Skovmørket og de rødlige Lygters Skin og hele Tiden næres af Sansendrykkene, der trænger ind i Underbevidstheden: en drømmende Skovfugls Trille, Natviolernes Duft. Noget tilsvarende har Heine ikke, hverken i »Traumbilder« eller i Visionerne i »Nordsee-Lieder«. Ganske Heinesk er derimod den Maade, hvorpaa den nøgterne Virkelighed bryder Drømmens Spind.

Af Heines Ironi og Spot tilegnede Winther sig i det hele og store kun Formen, den effektfulde kunstneriske Antitese, men Indholdet lod han ligge. Det skyldes en vis Sundhed hos Winther. Han er fri af al Krampe. Men det hænger ogsaa sammen med Winthers Begrænsning, hans Ulyst til at søge Yderpunkterne i Følelse og Tanke. En vis Magelighed. Winthers Ironi er ikke mindre gennemtrængende end Heines — hvad man ikke altid har set — men den ytrer sig fortrinsvis som Selvironi og har en anden Virkeform, er mere snigende, som den Brand, der kan lægge sig paa Rosens Blade og dræbe deres friske Skønhed. Den er ikke eksplosiv som Heines. Frem for alt: den er uden »politisk« Brod. Den er holdt indenfor neutralt Omraade: det psykologiske og æstetiske. Den trækker ikke blank overfor Moral og Religion. Ikke engang i Elskovskapitlet — altid det kriminelle Punkt.

Winthers »Naturalisme« er naiv, den er ham i Kødet baaret, er ikke traadt i Modsætningsforhold til hans borgerlig-kristelige Livsopfattelse. Han skildrer i sin Digtning Kærlighedslivet indenfor dets egne Grænser, lader det udfolde sig som en stor Natur.

XX